

038

036

042

032

047

027

087

137

PHI PRÆCEPTA.

15

querere in Quadrivicenariâ; ita abolebitur casus Notæ II.

Ut in Exemplo proximo 4°. 32'. 27". quæsit in Quadrivicenariâ, dant 166476. positivum. Ergo ut in aliis similibus exemplis, adde Logarithmum tertij 18310. fit 176786. qui jam etiam ex Quadrivicenariâ dat Quotientem 4°. 6'. 0". ut prius.

CASUS II.

PRÆCEPTUM II.

SI trium Logisticorum numerorum, in Regula Detri positorum, unus sit quidem ipse Denominator alterutrius columellæ, ster verò loco non primo ad sinistram, sed secundo vel tertio; tunc mera est subtractio; aufertur enim Logarithmus primi, à Logarithmo reliqui, residuum ostendit quotientem in columella rursus vel cognomine, si omnes tres in eadem eisdemve nominis columellis sunt quæsit; vel illud in columellâ diversî nominis, à columellâ finistimi, si diversæ miscentur.

EXEMPLUM EX SEXAGESIMARIA.

Minutis 59. unius horæ promotæ sit Luna per 29°. 30'. quantum sit ejus Horarius, seu in 60. minutis. Aufert 1681. Logarithmum minorum 59. ex Sexagesimariâ, à 70995. Logarithmo ad 29°. 30', restat 69314. ostendens in Sexagesimariâ 30°. 0'. horarium quæsitum.

(Non obstante, quod jam illa denotant tempus, quia denominantur columellæ à numeris abstractis: ut incipit Cap. III. dictum.)

EXEMPLUM EX QUADRIVICENARIA.

Horis 19°. 42'. absolvat aliquis Cometa gradus 14°. 23'. quantum sit diurnus, seu horarum 24? Logarithmum 19743. horarum 19°. 52'. quæsiturum in Quadrivicenariâ, aufert à 51249. Logarithmo graduum 14°. 23'. quæsiturum in eadem Quadrivicenariâ; residuum est 31506. qui dat ex eadem Quadrivicenariâ Gradus 17°. 31'. diurnum quæsitum.

EXEMPLUM PER DUAS COLUMELLAS COPULATAS.

Idem Exemplum etiam sic absolvitur. Quia tertio loco stant horæ 24. cum is verò consentit primo, horarum 19°. 42'. maneat igitur is in Quadrivicenariâ; Secundus verò 14°. 23'. mutatis Apicibus, ut sit 14°. 23'. quæri potest in Sexagesimariâ. Sortietur autem tunc Logarithmum 142828. à quo aufert 19743; residuum est 123085. qui jam ex columellâ, quæ non habet nomen à 24. ad quam primus pertinebat, sed ex diversî nominis columellâ, quippe cum miscantur columellæ, hoc est ex Sexagesimariâ, proderit debet quotientem; ostendit autem ibi 17°. 31'. quæ valent 17°. 31'. restituitis apicibus, qui secundo erant adempti.

NOTA I. Rursum hic, si datur loco finistimo numerus extrecensens supra 60; is quæsitus in Sexagesimariâ Privativorum; accipit Logarithmum privativum. Et tunc ex subtractione. Cossa facit additionem, siquidem alter positivus fuerit.

Ex præc.

EXEMPLUM.

Motus Solis diurnus 61'. 26". dat horis 24. quid postulant scrupula 55'. 18". Hic privativum — 2190. scrupulorum 61'. 26". seu 1°. 1'. 20". aufertur cossicè à positivo 8120. scrupulorum 55'. 18". (quod est jam communiter addere) fit 10310. positivum, qui dat 21°. 39'. ex Quadrivicenariâ, quia columellæ miscentur, & primus erit ex Sexagesimariâ.

Ex præc.

NOTA II. Ita si numerus Logisticus finistimus minor fuerit reliquo, quo casu Logarithmus illius, quippe major, subtrahi nequiret ab hujus Logarithmo; tunc priusquam Logarithmos excerpas, subtrahè Logisticè finistimum ipsum, à reliquo ipso majore; & jam excerpè Excessus Logarithmum, quo cum operare, ut prius; quotienti præmitte unum integrum; aut si bis subtraxisti, duo, &c. ita formabitur quotientis justus.

EXEMPLUM.

58°. 20'. Anomalie mediæ, dat 60. vel 1°. Anomalie eccentricæ, quid 61°. 40'. Media? Hoc cum tertius superet primum, ablati igitur 58°. 20'. à 61°. 40'. restat 3°. 20'. excessus, cujus Logarithmus 289037. Hinc aufert Logarithmum ad 58°. 20'. qui est 2817. restat 286220. ostendens 3°. 25'. cui ob factam finistimi subtractionem unam, præmitto 1°. Ergo quotientis est 1°. 3'. 25".

Ex præc.

Idem perficisset etiam per Notam primam: Primi 58°. 20'. Logarithmo positivo 2817. ablato à reliqui 61°. 40'. privativo — 2731. in Sexagesimariâ privativorum quæsit. Aufertur autem cossicè positivum à privativo. est addere, seu augere ejus debitum. Fietq; — privativum, ostendens 1°. 3'. 25". in eadem privativorum.

NOTA III. Proderit etiam, si secundo vel tertio loco occurrerit aliquis Logisticus, qui vel denominationem columellæ vel Primum & Sinistimum superet: uti tunc per ejus partem aliquotam, quæ majorè obtineat Logarithmum, opereris. Quotientem verò in eadem proportione vicissim multiplices.

Ut in Exemplo prioris, 58°. 20'. dat 1°. seu 60' quid 61°. 40'. Sume hujus dimidium 30°. 50'. à cujus Logarith. 66575. qui jam major est & subtractionem usitatum patitur, aufert Log. ad 58°. 26'. scilicet 2817. restat Logarithmus 63758. qui ostendat Quotientem 31°. 43". Hic vicissim duplicatus facit 63°. 26". ut prius.

Talia Compendia multa esse possunt.

CASUS

Ende

Anfang